

1 číslo stojí len 2 hal.

Ročník 11.

V Uh. Skalici, dňa 7 januára. 1905.

5 599.
Číslo 1.

POKROK vychodí každý piatok.

Adresna pre všetky zásielky

č. 1007, Pustík Th. Skalica (Szakolcza).

Uzasneny (inzeráty) účtujú sa levne a

platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou :

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenšie a nevyplatené dopisy sa ne-
prijmajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Rusko-japonská válka.

Port-Artur sa vzdáva.

Už je tomu čo oblieha sa Port-Artur 11 mesiacov, skoro rok vzdorovali hrdinskí obranci ohromnej presile japonskej. Celý jeden rok bola táto skoro nedobytná pevnosť uzavretá od sveta. Vyše 40,000 ľudí kryl v sebe Port-Artur. Nevieme si predstaviť koľko válečného materiálu, koľko zásob bolo treba nashromaždiť aby obrancovia mohli vydržať a nemuseli pre hlad a nedostatok streliva pevnosť vydať.

Rusom vyšly zásoby, a vyšlo jim aj strelivo; ďalej nebolo sa im možno udržať.

Od tej doby čo zaujali Japonci 203 metrový pohorek a strielali na prístav, mesto a loďstvo trpely velice.

Japonci ztratil pred Port-Arturom na mrtvých a ranených 100,000 mužov.

TELEGRAMY.

Tokio 2. jan. Včera o 9. hodine večer dostal vrchní veliteľ armády obliehajúce Port-Artur, list generála Stössela, v ktorom tento činí návrh na vydanie Port-Arturu.

Tokio. Port-Artur sa vzdal. Generálovi Stösselovi byly dané čestné podmienky.

Londýn. Válčenie oboch strán bolo zastavené dotiaľ, kým sa vyjednávanie ukončí. K formalnej kapitulácii ešte nedošlo. Porady vedú dôstojníci japonského a ruského štábu.

Petrohrad. Ruské lode byly pred kapituláciou vyhodené do povetria.

Čifu. Štyri torpedové lode ruské unikly ešte pred pádom Port-Arturu a pripluly sem.

Na ďalší beh války nemá pád Port-Arturu veľkého významu. Na suchom rozhodne sa či má opanovať ďaleký východ biele alebo žlté plemeno,

Petrohrad: 3. januára. Generál Kuropatkin dostane behom mesiaca januára 200,000 mužov posily. Armáda jeho bude počítat 600,000 mužov a 2000 kanónov.

Japonci mrznú následkom tuhej zimy.

Prístav Vladivostocký je zamrzlý.

Baltická flotta je v prístavoch na ostrove Madagaskar.

Čo bude s cukrovkou?

Kto sná dobre pomery v susednej Morave a Čechách, ten vie, ako sa pripravujú tamejší roľníci ohľadom obrany svojich záujmov.

Vždy sme očuli len žalovanie sa na zlé časy, ale brániť sme sa nechceli. Žalovali sme sa na cukrovárikov, ako nás utláčajú, ale sme sa nesdružili, aby sme spoločný boj previedli.

Aj tohoto minulého roku roľník cukrovú repu nadvroh v krajoch, kde bolo veľké sucho len so škodou sadil, továrnik ale mal z toho hlavný výsledok, lebo repa mala minulého roku mnoho cukrovej látky. Na mnohých miestach sa obrátili roľníci na továrnikov, kde žiadali o povýšenie ceny, len že páni majitelia cukrovarov, ktorí len o svoje vačky hrajú, oproti hlasu roľníckeho ľudu sú hluchí.

S tým, že na Morave roľnícke noviny jednoducho sa s otázkou touto zaoberajú a o nej píšú, dočítali to, že cena repy sa zvýšila, a v tomto ohľade sledujúce ceny repy, môžem hovoriť, že nikde tak biedne neplatia ako v Skalici a na okoliu, a to len všetko preto, že nie sme zorganizovaní.

Cena suroviny pre tento rok obnáša za 1 q (metrický cent) 25 korún. Ku jednému q potrebuje 700 kg. repy, tak príjde 1 q suroviny 25 : 7 = 3 kor. 57 halierov, režia robí 1 korunu, tak že 1 q repy by mal stáť 2 kor. 57 halierov. Keď nám továrnici budú toho roku dávať za 1 q cent repy 1 kor. 90 halierov, tak po odrátaní rezie = výrobných útrat, budú mať čistého výdelku pri každom metráku repy 67 halierov.

Milí roľníci, či vám nenie ľúto tých chudákov kapitalistov, ktorí sa s tak nízkym výdelkom uspokojá?

Či to ozaj nenie smiešna vec, že roľník sa drhne, lopotí, pracuje krvavo a nič z toho nemá, a títo páni, ponevác sú zorganizovaní, tak krásne vyťažá z nás a z nás?

A preto ja vravím vám, drahí bratia, že zatiaľ kým slušnú cenu nedocielime, nesaďme žiadnej repy. Kto nemusí, nech nesadí, veď v Skalici je nás už dost takých hospodárov. Spôsob dobrej obrany nám malým roľníkom poskytuje naše mliekarské družstvo. Sejme a sadme krmu a cukrovku ponechajme tým pánom veľkým roľníkom, ktorí sa za nás zaujajú i tak nechceli, a na čelo organizácie roľníckej vstúpil, proti vlastnému prospechu povalovali.

Aké ceny dávajú na Morave teraz cukrovári za repu na rok 1905? Také, aké my v Skalici nikdy nedostaneme. Tak ku príkladu: Rosický cukrovár v Ivančicach 2 kor. 50 hal. za 1 q repy, 50 % výpreskov, „vorschuss“ bez úrokov a 10 kg. semena na 100 kg. repy zdarma. V páde ale repu nevozí patričný roľník do Rosic, ale odovzdá doma, tak dostane 2 kor. 10 halierov s tými ostatnými podmienkami.

Oslavanský cukrovár platí 2 kor. 24 — 2 kor. 30 halierov za 1 metrický cent repy. Modříčský cukrovár platí 2 kor. 10 hal. Ale ceny nie sú stejné, všetko závisí od organizácie, kde na kolko môžu utláčiť roľníkov, na toľko ich utláčajú.

Naši roľníci tí budú sadiť i za 1 kor. 60 hal., nech len majú „vorschuss“, z ktorého dost značnú čiastku prepijú hneď pri oldomáši.

Ktorí ale majú rozum, tí nech si povedia so mnou, keď nedáte najmenej 2 korany za cent, tak repy cukrovky moje hospodárstvo neuzre nikdy.

Roľník.

Hospodárske školy a roľníci.

Význam hospodárskeho školstva sa u nás vôbec ešte necenuje. Naši roľníci neznajú význam týchto škôl a preto nevážia si ich, ba ani o nich nevyučujú a preto svojich synov do

hospodárskych škôl neposielaajú. Naš sedliak od pradávna je roľníkom praktickým, nášmu roľníkovi ukazuje úroda v prvom rade, kde má čo sadiť, kde čo siať, až vidí ako sa v ktorej pôde rodí, potom súdi jaká to je pôda.

Rozdiel čini sa dvojaký, zlá pôda a dobrá úrodná pôda, viacej alebo menej úrodná pôda.

Teda sú naši roľníci väčšinou hospodári praktickí, skúsenosť učí ich poznávať zem, plodiny a ich pestovanie.

Naš roľník vie čo lepšie sa rodí v čiernej prsti čo v piesku, a čo v žltej slinivici, ale on nevie, že prečo je to tak, mnohí povie preto, lebo v tej zemi není záživy, dobre, ale jaká záživa má byť v tej zemi, to už nevie iste a povie, že hnojivo, jaké hnojivo pod jačmeň, jaké pod zemiaky, to nevie žiadny hospodár, ktorí nechodil do hospodárskej školy. Ano, niektorí vie, že pod jačmeň je dobrý čilský ledek, ale prečo práve čilský ledek, to môže vysvetliť len človek, ktorý sa učil, že čo je ledek, jaké sú jeho vlastnosti a jako pôsobí v zemi a čo dodáva rastline.

Prečo dáva sa kostná múčka pod obilniny, to tiež žiadon nevie, že zrno k svojmu zrastu potrebuje kostik = phosphor, kto by to vedel a čo je to ten phosphor, to už zase nikto nevie.

Vzdelania všeobecného v prvom rade a v druhom rade, vzdelania odborného nám treba.

Všeobecného vzdelania je u nás iste málo. Kto zná u nás živočíškopis hospodárskych zvierat, ktorý roľnícky chlapec vie povedať, koľko rebier má vól, koľko hospodárov zná válanie zubov u dobytku, kto rozpozná zapálenie plúc kravy. Kto vyzná sa odborne v krmivách, kto zná účinky krmív na dojenie?

Ktorý roľník vie čo je chemia — lužba hospodárska.

Kto zná mliekarstvo a jeho význam.

Ktorá gazdina vyzná sa v chorobách včmeny, či neverí sa u nás ešte viac na čary jako na nemoce.

Kto zná bakterie — tieto drobúlné tvory bez ich pôsobenia by rozklad hnojív v pôde bol nemožný.

Pekné je to — povie jedon — ale takáto veda je potrebná pre tých, ktorí majú asi 200—300 meric rol. Kto má mnoho, potrebuje vedy viacej, kto málo rol menej, ale potrebuje preda sa to tým viacej, aby sa oproti veľkým mohol obrániť. Základ národa je v drobnom sedliactve a toto sedliactvo nesmie byť nevzdelané, tupé, hlúpe a nepokrokové.

Ovšem malý sedliak robí všetko v menšom, ale bez vedy sa neobejde. Ochrana roľníctva nepríde s hora. Veda, úsilná práca, znamenajú viacej, nežli všetky štátne pomoci.

V cudzozemsku rozmnožily sa hospodárske školy vo veľkej miere, u nás jak všetko, ide to pomalým krokom. Boj o život je ťažký, dnes nestačí dať synovi roľu a nechať mu vzdelania, poučenia a takej zbrane, ktorá jedine obráni ho pred ztrátou pôdy a majetku, malých sedliakov treba brániť, aby nezostali bez zeme, kto nič nemá vo svojej vlasti, uteká preč za more, kto má tu doma svoju hrudu, drží sa jej, alebo navráti sa k nej.

Hospodárske školy sú jedine v stave otvoriť mládeži oči, jak veľká, ťachetná, významná je to vec, roľničiť, hospodáriť, na vlastnej otcovskej hrude.

Dopisy.

Prešporská stolica.

— Modra, 2. januára 1905. Žiadosť našej kat mládeže sa včerajším dňom splnila. Dľa starého obyčaja, zvlášť ale počas tunajšieho pobytu p. kaplána dr. Jehličku, obľúbila si ona divadelné predstavenie, vianočné hry, a podobné, slovom poučné zábavy. Teda žiadosť mládeže sa splnila. Píšem preto jej žiadosť, lebo nútená bola ona sama primäť nášho terajšieho p. kaplána k tomu, ktorý veru môhol byť skôr dôvtipný a vidieť tie dobre zaštepene naučenie svojho predchodcu a dľa nich sa riadiť. No ale preda bolo dačo a sice vianočná hra: „Vítazstvo Messiaša“, od dr. Lud. Okánika. Naša mládež hrala dľa svojho rozumu a pochopu veľmi dobre, badať sa dala na starých hercoch škola ich bývalého učiteľa; no

včera chýbala tá tesarská ruka vodou, ktorá by bola celú prednášku a vôbec celú vec úhladnejšiu spravila. Mládež pri počínaní spevov ponechaná bola na svoje vlastné sluchy, nemala vodcu, ktorý by im bol čo len začal jednotlivé pesničky. Prečo sa p. kaplán nepostaral o lepšie prostriedky, prečo ku pr. nepoprosil p. organistu, ktorý sám složil tieto nápevy, aby mu v tom pomôhol? Veru zlý dojem to urobí na človeka, keď vidí sa mládež samú namáhať a stráda potrebnú pomoc!

Keď posúdime celý priebeh predstavenia ako dobrú vôľu našej mládeže a výjav dobrých naučení, tak musíme ich chváliť; hrali veľmi dobre. Známý náš už herec Martin Trnčík, hral úlohu Herodesa podarene.

Človek vidí jeho schopnosti na tvári jeho, lebo už z tej sa dá čítať, čo chce povedať. Dobre hrali i Samson (V. Ružička) a Rachel (Aniel Horváth) ich dostavenička konec je dojmavý, keď Rachel klakne pred Samsonom, prosiac ho, aby zostal a zanechal myšlienku zabíť narodeného Messiaša. Ako indy, tak i teraz dokázal sa dobrým hercom p. Novák, ktorý predstavil starého Jakuba, pastiera cele dľa prírody a dľa pastierskych pohybov. Všetkých hercov mená vypisáť mi bolo pri mnoho, nech im dostačí to, že im vyslovujeme touto cestou vďaka za ich úspechy.

Súdiac ale predstavenie zo stanoviska vyššieho, umeleckého, vyznať musím, že stálo na nízkom úrovni pomerne k predošlým, a že sa len ťpadkom menovať môže. Nátény som toto pripisovať riaditeľskej osobe: ona má ukázať spôsob dobrých pohybov, dobrej výrečnosti a primeraného držania a tieto napravnovať N. možná. že náš p. kaplán bol po prvé takýmto riaditeľom a nemal ešte podobných skúseností, preto mu to i ťažko padlo, bez nejakých chýb. Mám ale plnú nádej, že teraz len skúsenosti nasbíeral, ktoré bude usilovať sa rozšíriť si. Jeho práca, čo riaditeľa, malá tiež svoje ťažkosti, ktoré uznať musíme; len nech je k mládeži úprimnejší a sna ľpeť bude na jeho srdci. Mnoho zdraru v budúcnosti!

Tichý pozorovateľ.

— Z Nádaša. Na Vianoce predstavila naša milá mládež vianočnú hru: „Štedrý večer“ od dr. L. Okánika. Návštevu mali sme aj s okolia, navštívili nás smolenickí p. farár a p. kaplan s mnohými hercami zo Smolenic, ai p. kaplan dolnokrupanskí priviedol svoju mládež, za čo im srdečne ďakujeme. Ale mali sme i neprijemnosti. Práve v prostred hre zarinčalo okno a strhnul sa krik, kto to, čo to, chlapčiska rozpustilá z vonku vybilá oblok.

V tom ale beží ktosi do dvorany a kričí, „kto ho bil, kto je to, ja mu ukážem, nech len tu flintu donesiem“, poznali sme v ňom pána organistu. Veru zlakli sme sa všetci a keď by ho nebola, jeho pani manželka utišila, kto vie čo by sa bolo stalo.

A u nás takýto ľudia vzdelávajú mládež. Taká zášť a jed je v tomto pánovi proti našému Kruhu, proti našim kňazom, nášmu poslanecovi p. M. Kollárovi a J. Szucsánovi kaplanovi. Keď by len iskru z tej lásky, ktorá venuje Áronovi, venoval ľudu, našim deťom, veru by to u nás ináč vyzeralo.

Hľa kam by nás choel učiteľ zaviesť, na jaké výhre cesty. Oj nie „my stojíme stále pevne, jako múry hradné, čierna zem pohltí toho, kto odstúpi zradne“.

My, mládež nádašská, sme za jedno z našimi vodcami, tých si ľúbime a zradcov nenávidíme. Kruh si obránime a nepriateľom sa nedáme

S. F. M. S. P. J. I. S. H. I.

—I.—

— Zo Šveinsbachu. Zkúsenosť svedčí, že mnohdy i jedna osoba môže daktorej osade škodiť, bo osožiť. Živým dôkazom je náš milý a horlivý farár p. Viktor Masarik. On, rodiak Nitričan, bez istých grošov pustil sa do boja proti špine chrámu božieho. Za krátky čas svojho úradovania, náš zanedbaný kostol, keramikou dlažbou okrášlil; a teraz na vnútornom vymalovaní a obnovení, jak i vonkajšom zaličení kostola horlí. Boh pomahaj a živ ho! Avšak i my občania pričíime sa, chybu naštech predkov, s pravdivou horlivosťou za stánok boží, napraviť, a preto všemožným činom podporujeme uskutočnenie okrasy kostola, a tak u Boha odmenu, a u potomkov našich večnú pamiatku si zaslúžime. Pavel Šedivý.

— Z Pezinku. Pán redaktor! Úprimne hovoriac nerad čítam váš časopis „Pokrok“ a síce preto, bo všady zókol-vókol dačo sa robí, a len tu u nás nič. A toto má vo vašich novinách pichá. My, tak hrubé a statočné mesto, sme na nečinnosť našimi smerodajnými osobami odsúdení. Sú rôzne, verejné záležitosti mesta, občanov a niet medzi nami dorozumenia, jednoty, bo nikto nám vopred nevysvetlí zámer, základ veci, a preto u nás „pánska politika“ v každom ohľade slávi svoje žňa, mnohdy na škodu našich váčkov. Čítame jak si mnohí pričevalujú, že „minulé sviatky zostanú nám v živej pamäti“, nám nemá čo ostať v živej pamäti. Bo „u nás bola dojmavá slavnosť — u nás začína sa rezkejší život — shromaždila sa miestna inteligencia — pán farár v dojemnej reči vyličil význam stromku — mládenecký sbor zaspieval — radosti bolo mnoho —.“ Toto všetko u nás je neznáme. U nás nebolo dojmavej slavnosti, u niet života, u nás neshromažďuje sa inteligencia, nám nevyličil sa význam stromku, u nás niet sboru a spevu — a tak ani radosti niet. — My sme zanedbané sirotky. Ako syrotky z daleka, cez okno pozorujú na štedrovečernú slavnosť, tak my len z daleka, v novinách pozoráme, čítame slavnosti, radosti iných mest. Noviny musia nám všetky úradné osoby vynahrádzať.

— Z Vajnora. Mnoho sa myslí na ďalekú válku medzi Ruskom a Japonskom, a mi ju máme v osade. Bojujúce strany sú p. farár Bócz, a bývalý náš p. rektor Horvát, a k tomu jedného i druhého prívzenci. U nás nebojuje sa o Portarthur, lež o osadu, kto väčší pán je v nej. Jako v Mandžursku, tak i u nás veľká zima panuje. Avšak ani našim Japončanom ani Rusom neodmrzájú prsty, sú ešte vždy ohňa, tepla, či hnevu plni. Baltické loďstvo, žandári, kotvia už v našom prístave, totičto v osade. Na Sylvestra nepriateľské sbory zahájili postup ku predu, a to tak silne, že z Prešporka nová flota, 15 žandárov, musela pribehnúť na posilu, by zbytočné krveproliatie sa nestalo. Zaraz prišiel i hlavný admirál, nadslúžny pán P. Binčík, a jak tak poradok zaviedol, lež pri odpoľudnajsích zvyčajných sylvestrovských litániach, rozopra v kostole z novu špatne vybuchla, tak že pobožnosť celkom porušená bola. Bože! Bože! dokiaľ potrvá táto válka?! Čo už raz nezakročia vrchnosti, a generálov celkom neodstránia. Rud. Nicki.

Čo nového doma.

Dňa 1. januára v budinskom hrade, roz-pustil na návrh vlády Tiszovej, Jeho Veličenstvo snem. Nové voľby už sú vypísané, od 10. januára do 10. februára 1905. musia byť voľby prevedené. Na voľby sú smutné výhľady. Zima, málo peňazí a ľud biedny.

Odkazy redakcie: Viacerím do Vajnora: Nemôžeme o veci nič písať, zakiaľ sa pravda celkom nevyšetří. Neustávajú sa darmo.

Hospodárstvo.

Chov prasat.

Pestovanie veprového dobytku stáva sa od dňa ku dňu významnejším. V Dánsku a v Nemecku sú už 20—25 rokov po mestách a po dedinách zariadené stanice pre pestovanie, dochovávanie prasat. Dánske mliekarene spojené sú s chlievami v ktorých spotrebujú a tak speňajú sa všetky odpadky mliekarské, takto kráčajú všetky odvetia hospodárske ruka v ruke a pomáhajú zvýšiť výnos hospodárom, roľníkom.

Jako pestujú sa prasatá u nás? No jako, po starodávne! Dostačuje to dnes? Zúste nie, len podívajte sa na jarmoky, jako sa kupci v košinách a vozoch prehrabujú, jak vyhládávajú tu novú sortu, tie dlhé prasce na vysokých nohách, úzke, s dlhou divokou hlavou, to naše domáce plemeno už není vzácné. Každý hľadá len anglické, s krátkym šňupákom na nízkych nohách. Divná vec, inokedy z Moravy, z Čiech ohodili do Uhorska kupovať prasce, dnes Uhorsko kupuje v cudzine nové šlachty. A to

preto, lebo sa u nás zanedbal chov prasat. V Čechách sa zdokonalil, a pražská šunka známa je po celom svete. Jakosť mäsa súvisí od dobrého druhu a od prípravy.

U nás chýba i jedno i druhé. Roľník má to prvé v moci. Zameniť druh, ohnoviť plemeno, rozumne pestovať, kráčať s pokrokom hospodárskym. U nás není staníc a panské hospodárstva nezaoberajú sa tiež valne s týmto oborom. A predsa je to životnou otázkou menších ľudí, vynosným zamestnaním každého roľníka a preto sa náležite musí táto otázka znáť.

▼ prvom rade pomýšľať na zakladanie takýchto staníc, na ich sriadovanie pri mliekarniach.

Uviest do hospodárstva chov šlachty Jorkširskej — anglickej.

Študoval otázku moru prasat, červenku a všetkých chorob.

Zaviesť všeobecné ochranné očkovanie prasat.

Zakladať spolky pre pestovanie a chov prasat, ktoré by sa starali o speňovanie mäsa, masť, ktoré by v páde moru, lebo uhynutia hradili hospodárom škodu!

Drobné zprávy.

— Gazd potravný spolk v Skalici usporiada 8. januára 1905 vo dvorane kat. domu na počtu svojho zaslúžilého predsedu pána Jána Dřízhalu, býv. direktora c. k. štátnej českej realky v Brně, paed. spisovateľa slavnostný „Večierok“ s odhalením jeho podobizne. Na ktorý Vaše blahorodie i s et. rodinou zve Slavnostný odbor. Poriadok: I. Proslov. II. Slavnostná reč Dr. Lud. Okánik. III. Odhalenie obrazu. „Ples“ Hudba Kat. Krnhu. Začiatok o 1/8 hod. večer. Vstupné 60 hal. Čistý výnos venuje sa na stavebný fond spolkového domu! Dobročinnosť sa neobmedzuje!! Preplatky s vďakou sa prijímajú. Prístup majú len zvaní.

— Dr. Ján Černocho, praelát, náš doterajší vyslanec príjede budúci týždeň do okresu, navštíví všetky obce a zadrží programné reči. Ľud všetok je oduševnený za neho, lebo svojim chovaním, dobrosrdečnosťou, skvelým vystupovaním v parlamente, získal si lásku celého okresu.

— Pekný dar. Pritržskému kostolu kostolu daroval p. dr. Ján Černocho krásny luster, ktorý už pri vianočnej slavnosti okrašľoval náš pekny kostotik. Srdečné zaplať Pán Boh!

— Na sviatok Troch kráľov, buľa v Kat. Kruhu gbelskom valné shromaždenie kat mládeže o 7. hodine večer.

— Výplata v skalickej mliekarni bude dňa 6. januára popoludni. Mokrohajski a sudomericki dodavatelia mlieka, dostanú výplatu až v nedeľu popoludni o 2. hodine v mliekarni.

— Zima. Tuhá zima nastala po celej strednej Európe 15—18 stupňov Reamura. Hvezdári prorokujú, že aj na jar bude ešte veľká zima.

Z Pezinku nám telegrafujú, že barón Ivor Kaas prišiel tam „na ohľady“, čo a koho tam by mali kandidovať. Či dr. Neumann, advokáta, šovinistu z Prešporka, bo ľudáka S. Ernsta. — Ten deň 32 mužov odcestovalo do Ameriky.

Vseličo.

— Liečenie mädom. Známo je, že už v starých časoch požíval mäd veľkej liečivosti a že používalo sa ho jako liečivosti. V novšom čase i lekári uznali liečivosť mädu a odporúčajú ho k užívaniu.

Pri influencii pija sa mäd s bielym vareným vínom. Starý Kneipp radí, máš li influenzu, uvar šalku mlieka s lyžicou mädu a vypi to o chvilu budeš sa potíť.

Pri horečke v osýpkach, dáva sa mäd s vodou rozriedený. Na osypaných vojakoch sa tento prostriedok osvedčil.

Kto nemôže spať, nech zjje na noc lyžicu mädu. Nech zkusí a uverí.

Proti tvrdej stolici veľmi osoží, užij lyžicu lebo dve mädu, ráno na lačno a večer. Mäd musí byť vlažný.

Proti rheumatismu v údoch, stavcoch pomáha obkladok mädivý, mäd obsahuje v sebe kyselinu mravenčí a táto mierne bolesti.

Dôležité je požívanie mädu u malých detí, zreláste pri zapáleniach hrdla, pri záškrtke. Mäd prekáža vývinu bacillov diphteritických, mravenčí kyselina ničí ich, dráždi ku kašli a mäd kryje, ochladí zapálené bolavé čiastky.

— Množstvo rýb. V Kieleskom prístave (severné nemecké more) valí sa pred válečným prístavom ohromné množstvo rýb, sú to „šproti“ menší rybky nežli haringy. Tieto ryby sa ťadia a tak idú do obchodu. Za jednu noc minulého týždňa chytili rybári asi 10 millionov rýb. Malé parníky a člny sú v plavbe rybami hatené.

— Mor. Medzi Kirgizami južného Ruska vypuknul mor. Zomrelo tam asi 200 Kirgizov.

— Spadnul z galerie v divadle do hľadiska. V Magdeburku spadnul z tretieho radu loži dolu a zostal mŕtvý.

— Blížni. Zláliš není jeden otec nás všetkých. Zdáliš jedon Boh nestvoril nás všetkých. Prečo tedy pohrdá s bratom svojim jeden každý, rušiac smluva otcov našich.

Mal. 2. 10.

— Pýcha. Mnohí prišli k pádu pre zlato a krása jeho stala sa im záhubou. Sir. 31. 6.

— Majetok náhlo dobitý umenčený bude, ale ktorý sa pomaly shromažďuje rukou, rozmnožený bude.

— A opäť pravím Vám ľahšie je veľblúdivi skrze ucho jehelné prejsť, nežli bohatému vojsť do kráľovstva nebeského.

Mat. 19. 24.

— Dr. Ján Černocho pápežský praelat a ostrihomský kanonik, v nedeľu 8. januára príjede do okresu nášého a behom týždňa navštíví všetky osady okresu.

— Do Vajnora. Páni dopisovatelia, od-pustte, že vaše dopisy neverejnujeme, keby sme sa mohli na vlastné oči presvedčiť a obidve stránky vypočuť, vedeli by sme si pravý obraz utvoriť o tej anarchii, ktorá u vás zavládla. Úkolom časopisu je učiť, tešiť a nie rozbúrených ľudí ešte štváť. Ani prvý dopis by sme neboli uverejnili, keby sme boli vedeli čo z toho povstane. Ani p. M. z P. nemôže mať jasného pochopu o veci keďže nežije medzi vami. Jestli ste nie s p. farárom spokojní, sťažujte si u biskupa, lebo smutná vec je to, keď farár pri žandárskej assistencii musí chodiť do kostola. Je osoba organistov skutočne tak zaslúžilá o ľud a obec, že je pre neho taký shon, taká revolúcia? Čosi len muselo byť? Škoda krásnej obce a jej peknych, prebudilých občanov. Vajnoraáci, vráťte sa k rozvahe!

Ctenému obecenstvu oznamujem, že som od Nového roku prevzal hostinec p. Gajdáča v Potočnej ulici. Jako zkušný odborník, budem sa usilovať požiadavkom et. obecenstva vyhoveť, jako dobrým nápojom, tak tiež chutnými jedlami a solidnou obsluhou. Odporúčajúce sa do priazne et. obecenstva, značím sa v úcte Rudolf Kusalík, hostinský.

— Milosrdenstvo v srdci ľudskom. V dnešných časoch pomsty a zloby uľahodí duši kresťanskej vznešený príklad odpustenia. V istej obei stalo sa pred niekoľko dňami, že mladý a divokého ducha učiteľ za láskavé a spravodlivé karhanie farára pre neobyčajnú nedbalosť v zadržávaní hodín na tolko sa rozhneval, že uderil svojho predstaveného pästami do tváre. Dľa ducha sveta žiada taká urážka krv, súboj, pomstu. Ale duchovný otec ináč učinil, ľahkomyseľnému učiteľovi pred dekanom odpustil vinu jeho. Meno jeho zamlčíme, aby sme z jeho zásluhy pred Bohom neutrhali, ale pre príklad zaslúži to zaznačenia tým viacej, že toľká dobrota sa našla v srdci slovenskom. Berme si príklad všetci, obzvlášťne susedný vlastenecký velehníček.

Pozvanie.

„Gazdovsko-potravný spolok“ v Skalici vydržiava v nedelu dňa 15. januára 1905. vo dvorane „Kat. kruhu“ odpoľudnia o 4. hodine svoje VI. riadne valné stromaždenie.

Programm:

1. Zpráva správy.
2. Zpráva dozorného výboru.
3. Predstretie a odobrenie záverečných účtov.
4. Udelenie indemnity správe a dozornému výboru.
5. Rozdelenie čistého zisku.
6. Volba správy a volba dozorného výboru.
7. Návrhy.*)

V Skalici, 5. januára 1905. Správa.

*) Ktoré sa majú správe 24 hodinami vopred oznámiť. Záverečné účty sa ku verejnému nahliadnutiu vo spolkovej miestnosti vyvesené.

Pánom odberateľom „Pokroku“, ktorí odberajú „Pokrok“ vo viac exemplároch, a za minulý rok nám nezaplatili zde. u em, že: jestli podlžnosť do konca t. mesiaca nezaplatia, „Pokrok“ im viac posielat nebudem a podlžnosť si zakonitou cestou budem vymáhat

Vydavateľstvo.

Učňa z poriadnej rodiny a primeraným vzdelaním (žiaducné je správne čítanie a písanie v slovenskej reči) prijme do svojej knihtačiarne Jozef Teslik v Skalici.

Dvaj pomocníci na ženskú a mužskú prácu, tiež jedného učňa prijme hneď Michal Absolon, obuvník v Skalici.

Sviečky

všetkých druhov, ako
kostolné voskové a polovoskové, stolne, stearinové
i parafinové, ďalej

mydla

ku praniu a voňavé
(toilettné), všetky
v najlepšej jakosti dodáva
najlavnejšie

Prvá Královohradecká cis.
král. dvornia továrň
na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Kral. České.
Založeno roku 1816.

Solidná česká křesťanská firma.

Genné i vzorky zadarmo z frankoi

Vzorky zdarma!

Firma křesťanská!

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev. 1 kus 65-70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinka) po 1 zl. 20 - 1 zl. 25. vyrába a dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vyvoz sukeň lodenových
Adolfa Jelínka
v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiai sa tovar buď vymením alebo vezmem zpät a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

Odpredaj

ovocných stromov (hrušky a jablone) s bohatými koreňami, s peknými rovnými pnkami a peknou korunou, v najlepších ranných i neskorých druhoch.

Tieto ovocné stromy sa v každej polohe a pôde iste a dobre daria, lebo planky prinášam zo severného studeného Schleswig-Holsteinu a ku tomu mám svoju stromovú školku na zlom piesočnatom grunte založenú.

Ceny vysoko- i polokmenných stromkov:

I. výber 45 kr. za kus. — 100 kusov 40 zl.

II. „ 40 kr. za kus. — 100 kusov 35 zl.

Zvláštny výber 50 krajačov za jeden kus.

Objednať možno u: **Frant. Winkler,**
vich. zahradníka v gr. Wenckheimskej strom. školke
vo Vef. Levárcch.

Kto chce

niečo predať alebo kúpiť, nech inseruje

v „Pokroku“

najrozšírenejšom časopise slovenskom.

Prihlasy prijima

Administrácia

„Pokroku“

V Uh. Skalici.

PIANA (KLAVIERY)

PIANINA

z c. a k. dvornej továrny

A. PETROF

Hradec Králové, Čechy.

Sklad pian: **VO VIEDNI,**

I. Parkring, Čís. 18.

Od roku 1864.

4

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaduje

Tovreň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Fredečné výpočty a cenníky zadarmo.

